

กรณีศึกษา

โรคลมปลายพัดคานิ้วมือ

(นิ้วโป้ง)

นศ.พท.ป.ภัสสิริ ศรีโปฏก

เลขที่ 18 6011560338

รายวิช ผท.434 การฝึกหัดเฉพาะปฏิบัติแพทย์แผนไทยประยุกต์

ข้อมูลส่วนตัว

ผู้ป่วยหญิงไทยคู่ อายุ 61 ปี

เกิดวันเสาร์ที่ 1 สิงหาคม พ.ศ.2502

เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย ศาสนาพุทธ

การศึกษาระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3

อาชีพ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

ภูมิลำเนา พิษณุโลก

ที่อยู่ปัจจุบัน ปทุมธานี

ประวัติการเจ็บป่วย

มาพบแพทย์ 28 กันยายน 2563

อาการสำคัญ (Chief complaint)

ขัดข้อนิ้วกลาง นิ้วนา่ง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง
มา 3 เดือน

ประวัติเจ็บป่วยปัจจุบัน (Presenting illness)

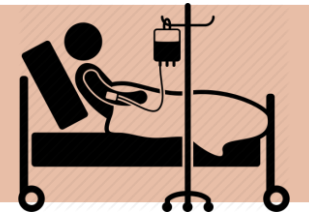
3 เดือนก่อนผู้ป่วยมีอาการขัดข้อนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง จากการไปยกถังทรายหนัก 3 กิโลกรัม โดยลักษณะงานคือตักทรายโดยใช้ถังสีที่มีหูหิ้ว โดยยกทั้ง 2 ข้างพร้อมกัน โดยทำประมาณ 2-3 ชั่วโมง/วัน ทำอยู่ 3 วัน/สัปดาห์(ไม่ได้ทำต่อเนื่อง) เนื่องจากนำทรายไปถมข้างบ้าน หลังจากนั้นก็ไม่ได้มีการยกของหนักอีก พบว่ามีอาการขัดข้อนิ้วตลอดทั้งวัน ไม่มีปวดร้าว หรือชา จะขัดที่ข้อ Proximal interphalangeal joint (PIP) และ Distal interphalangeal joint (DIP) นิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง บรรเทาอาการขัดด้วยการแช่น้ำอุ่นและใช้ยาทาสมุนไพร แต่อาการไม่ดีขึ้น เป็นมากหลังจากตื่นนอน จากการที่อยู่เฉยๆ แล้วมาขยับนิ้วมือจะมีอาการขัดข้อนิ้ว ซึ่งอาการขัดนี้ผู้ป่วยยังสามารถใช้ชีวิตประจำวันได้ปกติอยู่

ประวัติเจ็บป่วยปัจจุบัน (Presenting illness)

วันนี้ผู้ป่วยยังคงมีอาการขัดข้อนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้างอยู่ พบจุดกดเจ็บตามข้อ PIP และ DIP นิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง ไม่มีบวมแดง ไม่มีร้าวหรือชาที่บริเวณใด หลังจาก
ที่ผู้ป่วยตื่นนอนก็มีอาการขัดข้อนิ้ว สามารถกำมือ-แบมือได้ปกติแต่รู้สึกขัด จึงมาพบแพทย์แผนไทย
ประยุกต์

ประวัติการเจ็บป่วยในอดีต (Past history)

- โรคประจำตัว ความดันโลหิตสูง (รับประทานยาแผนปัจจุบันต่อเนื่อง)
ภูมิแพ้อากาศ ไม่ได้รับประทานยา หลีกเลี่ยงสิ่งกระตุ้น
- ปฏิเสธการแพ้ยา แพ้อาหาร แพ้สมุนไพร
- เคยได้รับอุบัติเหตุขูดขอสตกล้างเท้าข้างขวา รับการรักษาแพทย์แผนไทยประยุกต์
ที่ศูนย์แพทย์ปฐมภูมิคุคต ปัจจุบันไม่มีอาการผิดปกติใดๆ
- เคยผ่าตัดไส้ติ่งตอนอายุ 20 ปี ปัจจุบันไม่มีอาการผิดปกติใดๆ
- ปี 2561 เป็นไฉนัสอักเสบ รักษาด้วยการฉีดยาพ่นกับน้ำเกลือล้างจมูก ปัจจุบันมีคัดจมูก น้ำมูกไหล
เมื่อเจอฝุ่นหรือกลิ่นแรงๆ
- ปี 2562 ผ่าตัดเส้นเสียงเนื่องจากมีตุ่มขาวๆ ปัจจุบันมีอาการระคายเคืองคอ ไอ และมีเสียงแหบ

ประวัติครอบครัว (Family history)

บิดา มีโรคประจำตัว เกี่ยวกับโรคกระดูก เสียชีวิตแล้ว

มารดา มีโรคประจำตัว คือโรคหัวใจและเบาหวาน เสียชีวิตแล้ว

สามี มีโรคประจำตัวกระดูกข้อต่อคด จมูกริดสีดวง ภูมิแพ้

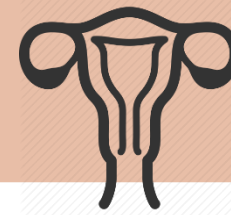
ปัจจุบันแยกกันอยู่ได้ 1 เดือน(ยังไม่ได้หย่า)

บุตรชาย 1 คน ไม่มีโรคประจำตัว สุขภาพแข็งแรงดี

ปัจจุบันอาศัยอยู่กับบุตรชายและหลานสาว

ประวัติประจำเดือน (Women's history)

ประจำเดือนหมดตอนอายุ 60 ปี (ปีที่แล้ว)
ตอนมีประจำเดือน ประจำเดือนมาตรงรอบสม่ำเสมอ
เนื่องจากรับประทานยาคุมร่วมด้วย
ประจำเดือนมาครั้งละ 3 วัน
ใช้ผ้าอนามัย 3 แผ่น(ไม่เต็มแผ่น)/วัน
มีสีแดง ไม่มีกลิ่น ไม่มีตกขาว

ประวัติส่วนตัว (Social and personal history)

รับประทานอาหารครบ 3 มื้อ ตรงเวลา ชอบรับประทานอาหารรสกลางๆ ไม่เผ็ด

ดื่มกาแฟถึงเช้า 1 แก้วทุกวันตอนเช้า

ผู้ป่วยมีความเชื่อว่าทำให้ความจำดี ดื่มมาได้ 1 เดือนแล้ว ปัจจุบันยังไม่ได้เห็นผล
ดื่มน้ำ 3 ลิตร/วัน

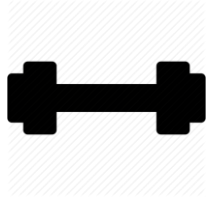

นอนหลับ 22.00 – 05.00 น. (7 ชั่วโมง) มีตื่นกลางดึกจะตื่นขึ้นมาเอง
สามารถนอนหลับต่อได้ ไม่มีเพลีย

ประวัติส่วนตัว (Social and personal history)

ปัสสาวะ 5 ครั้ง/วัน สีใส ไม่มีแสบขัด ไม่มีปัสสาวะกลางดึก
อุจจาระ 1 ครั้ง/วัน หลังตื่นนอน ขับถ่ายปกติ ไม่มีท้องเสียหรือท้องผูก

ออกกำลังกาย ว่ายน้ำ 3 วัน/สัปดาห์

ดื่มแอลกอฮอล์ตามงานสังสรรค์ นานๆครั้ง ประมาณ 5 ครั้ง/ปี
ดื่มเหล้าหรือเบียร์ตามโอกาสแต่ดื่มน้อย ปฏิเสธการสูบบุหรี่

อิริยาบถส่วนใหญ่ ชีรตเครื่องในชุมชน ทำงานบ้าน

ประวัติการตั้งครรภ์และการคลอดบุตร (Previous pregnancy and delivery history)

มีบุตรชาย 1 คน
คลอดปกติ
ไม่ได้อยู่ไฟ
ปัจจุบันบุตรชายอายุ 27 ปี
สุขภาพแข็งแรงดี

การชักประวัติ
Systemic reviews

ซักประวัติ (Systemic reviews)

อาการทั่วไป	มีตีนกลางดึกแต่สามารถนอนหลับต่อได้ ตื่นเข้ามาไม่มีเพลีย รับประทานอาหารได้ตามปกติ
ผิวหนังและผม	ผิวหนังไม่มีผื่นคัน มีผมร่วงบ้างเล็กน้อย
ศีรษะ	มีปวดศีรษะบ้างจากการตากแดดนาน ไม่เคยได้รับอุบัติเหตุที่ศีรษะ
ตา	มีต้อกระจกเล็กน้อยทั้ง 2 ข้าง ยังไม่ได้รับการรักษา ใส่แว่นสายตาวางนอนอ่านหนังสือ
หู	ได้ยินชัดเจนทั้ง 2 ข้าง ไม่มีหูอื้อ ไม่มีเสียงในหู
จมูกและโพรงจมูก	ภูมิแพ้ากาศและไซนัสอักเสบ ทำให้มีคัดจมูก น้ำมูกไหล เมื่อเจอฝุ่นและกลิ่นแรงๆ
ปากและคอหอย	มีฟันผุ 2 ซี่(อุดแล้ว) ไม่มีเหงือกอักเสบ ไม่มีแผลในปาก
คอ	ไม่มีเจ็บคอ แต่มีระคายเคืองคอ ไอ มีเสมหะสีใส และผ่าตัดเส้นเสียงทำให้มีเสียงแหบแห้ง จะดื่มน้ำมากๆและอม Fisherman
เต้านม	ไม่เคยเอกซเรย์ที่โรงพยาบาล แต่จากการตรวจคลำเองไม่มีก้อน

ซักประวัติ (Systemic reviews)

ระบบหัวใจและหลอดเลือด	ไม่มีใจสั่น ไม่มีขัดยอกหน้าอก นอนราบได้
ระบบทางเดินหายใจ	หายใจได้เต็มอิม ไม่มีหอบเหนื่อย
ระบบทางเดินอาหาร	อุจจาระ 1 ครั้ง/วัน หลังตื่นนอน ขับถ่ายปกติ ไม่มีท้องเสียหรือท้องผูก
ระบบทางเดินปัสสาวะ	ปัสสาวะ 5 ครั้ง/วัน สีใส ไม่มีแสบขัด ไม่มีปัสสาวะกลางดึก
ระบบสืบพันธุ์	ไม่มีแผลที่อวัยวะเพศ ไม่มีหนองไหล ไม่มีตกขาว
ระบบประสาท	ไม่มีเวียนศีรษะ ไม่มีหน้ามืดตาลาย ไม่มีร้าวชา ไม่เคยชัก
ระบบกระดูกและกล้ามเนื้อ	ขัดข้อ PIP และ DIP นิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง
ระบบจิตใจ	มีความกังวลใจเรื่องสามีมีภรรยาใหม่ ปัจจุบันแยกกันอยู่ได้ 1 เดือนแล้ว ผู้ป่วยมีอาการหลงลืมง่าย

การตรวจร่างกาย

Physical examination

สัญญาณชีพ (Vital signs)

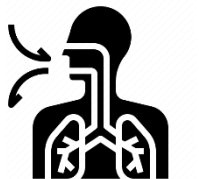
อุณหภูมิ 36.2 องศาเซลเซียส แปลผล ไม่มีไข้

ชีพจร 90 ครั้ง/นาที แปลผล ปกติ

ความดันโลหิต 112/72 มิลลิเมตรปรอท แปลผล ปกติ
(ที่มา : สมาคมความดันโลหิตสูงแห่งประเทศไทย)

อัตราการหายใจ 14 ครั้ง/นาที แปลผล ปกติ

น้ำหนักและส่วนสูง (weight and height)

น้ำหนัก 56.8 กิโลกรัม

ส่วนสูง 154 เซนติเมตร

BMI = 23.95 kg/m^2 แปลผล น้ำหนักเกิน
(ที่มา : กรมอนามัยกระทรวงสาธารณสุข)

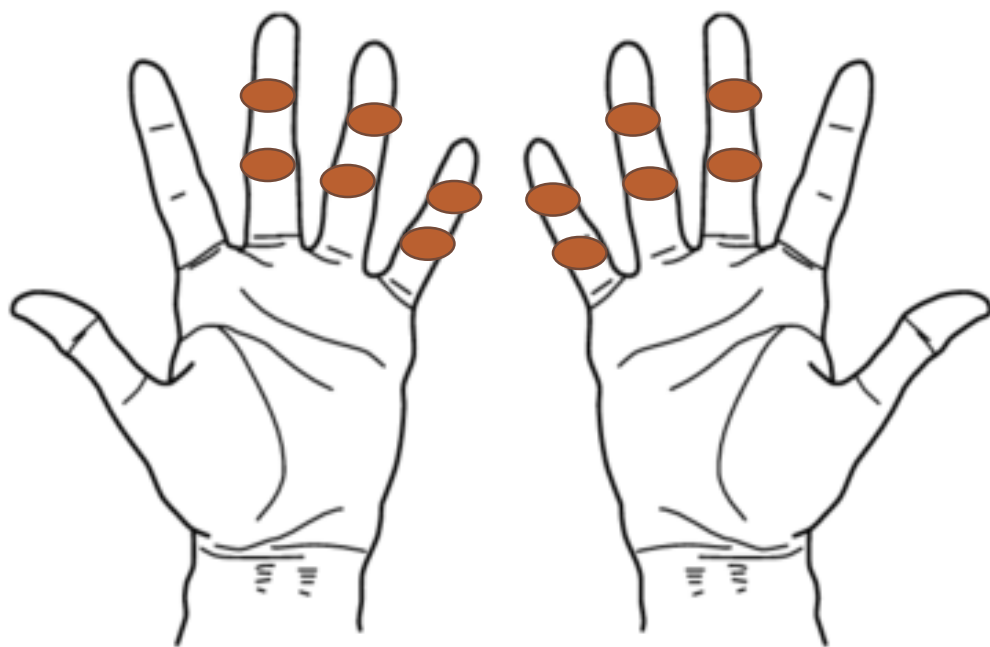
การตรวจร่างกายตามระบบ (Physical examination)

อาการทั่วไป	การรู้สึกตัวดี รูปร่างสมส่วน โต้ตอบได้ปกติ เดินมาพบแพทย์เองได้
ศีรษะ	ไม่พบบาดแผลที่ศีรษะและใบหน้าไม่บวม
ตา	ไม่พบตาเหลือง เยื่อบุตาไม่ซีด
หู	ใบหูสมมาตรทั้ง 2 ข้าง ได้ยินชัดเจนทั้ง 2 ข้าง ไม่พบหูน้ำหนวกไหล
จมูกและโพรงจมูก	จมูกอยู่ตำแหน่งตรง ไม่พบเลือดออก ไม่พบน้ำมูกไหล
ปากและคอหอย	ริมฝีปากปกติแห้งเล็กน้อย
คอ	ต่อมทอนซิลไม่โตไม่มีหนองไม่มีอักเสบบวมแดง ต่อมน้ำไทรอยด์ปกติ
เต้านม	ไม่ได้ตรวจร่างกาย

การตรวจร่างกายตามระบบ (Physical examination)

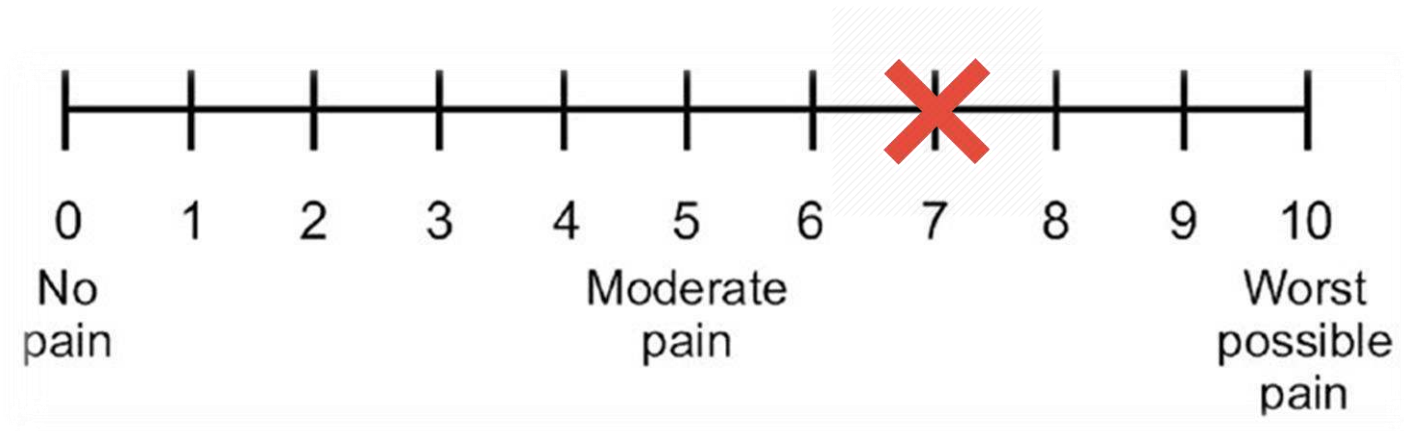
ผิวหนัง	สีผิวสม่ำเสมอ ผิวแห้งเล็กน้อย ไม่พบผื่น ตุ่มหรือจ้ำ
เล็บ	เล็บปกติ ไม่พบ Spoon nail
หัวใจ	จังหวะการเต้นสม่ำเสมอ 90 ครั้ง/นาที (ปกติ) ไม่พบเสียง murmur
ปอด	หลอดลมอยู่ตรงกลาง ไม่มีหายใจหอบ อัตราการหายใจ 14 ครั้ง/นาที (ปกติ)
ท้อง	ไม่พบหลอดเลือดพองที่หน้าท้อง ไม่พบท้องมานหรือแข็ง
แขนและขา	แขนขาปกติ ไม่มีผิดรูปหรือพิการ
ประสาท	Biceps reflex 2+ Triceps reflex 2+ Brachioradialis reflex 2+

การตรวจร่างกายเฉพาะที่ BODY CHART

- จุดกดเจ็บและมีอาการขัดข้อนิ้ว
PIP และ DIP นิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย
ทั้ง 2 ข้าง

การประเมินความปวด (ก่อนการรักษา)

ผู้ป่วยให้ระดับอาการปวดก่อนการรักษา ที่ 7/10

เครื่องมือที่ใช้ Numeric rating scale

การตรวจร่างกายทางหัตถเวชกรรมไทย(ก่อนการรักษา)

- ✓ จุดกดเจ็บ ที่ข้อ PIP และ DIP นิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง ไม่มีบวมแดง
- ✓ กำ-เหยียดนิ้วมือ ทำได้ดองศา
แต่มีอาการขัดที่ข้อ DIP และ PIP นิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง
- ✓ ทดสอบแรงบีบมือ มีกำลังทั้ง 2 ข้าง (Grade 5)
- ✓ กระจกข้อมือขึ้นลง ทำได้ดองศาทั้ง 2 ข้าง ไม่มีอาการปวด
- ✓ เขยื้อนข้อมือ ทำได้ทั้ง 2 ข้าง ไม่มีอาการปวด
- ✓ คว่ำมือ-หงายมือ ทำได้ทั้ง 2 ข้าง ไม่มีอาการปวด
- ✓ กล้ามเนื้อแขนท่อนล่างด้านในตึงทั้ง 2 ข้าง

การตรวจร่างกายทางแผนปัจจุบัน (ก่อนการรักษา)

Tinel's sign Negative both

Plalen's test Negative both

Deep tendon reflex

Biceps reflex 2+

Triceps reflex 2+

Brachioradialis reflex 2+

การตรวจร่างกายทางแผนปัจจุบัน (ก่อนการรักษา)

Moter power

ข้อ Proximal interphalangeal joint (PIP)

PIP joint	ข้างซ้าย	ข้างขวา
นิ้วกลาง	5	5
นิ้วนาง	5	5
นิ้วก้อย	4 (ผู้ป่วยรู้สึกปวดจี๊ด)	4 (ผู้ป่วยรู้สึกปวดจี๊ด)

การตรวจร่างกายทางแผนปัจจุบัน (ก่อนการรักษา)

Moter power

Distal interphalangeal joint (DIP)

DIP joint	ข้างซ้าย	ข้างขวา
นิ้วกลาง	5	5
นิ้วนาง	5	5
นิ้วก้อย	4 (ผู้ป่วยรู้สึกปวดจี๊ด)	4 (ผู้ป่วยรู้สึกปวดจี๊ด)

Pertinent findings

1. ข้อ PIP และ DIP
ของนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง
2. ความดันโลหิตสูง
3. ภูมิแพ้อากาศ
4. ไชน์สอักเสบ
5. น้ำหนักเกิน
6. ไอ่ ระคายเคืองคอ มีเสมหะสีใส

Problem list

1. ข้อ PIP และ DIP
ของนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง

การวิเคราะห์ปัญหา
และการวินิจฉัยแยกโรค
ทางการแพทย์แผนไทยประยุกต์

ปัญหาที่ 1 ข้อ PIP และ DIP ของนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง

S :

ผู้ป่วยมีอาการข้อนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง ไม่มีบวมแดง ไม่มีร้าวหรือ
ชาที่บริเวณใด เป็นมากหลังจากตื่นนอน จากการที่อยู่เฉยๆ แล้วมาขยับนิ้วมือจะมีอาการข้อ
ข้อนิ้ว ซึ่งอาการข้อนี้ผู้ป่วยยังสามารถใช้ชีวิตประจำวันได้ปกติอยู่ สามารถกำมือ-แบมือได้
ปกติแต่รู้สึกขัด

ปัญหาที่ 1 ข้อ PIP และ DIP ของนิ้วกลาง นิ้วนาบ นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง

- : อุณหภูมิ 36.2 องศาเซลเซียส (ไม่มีไข้)
ชีพจร 90 ครั้ง/นาที (ปกติ)
ความดันโลหิต 112/72 มิลลิเมตรปรอท (ปกติ)
อัตราการหายใจ 14 ครั้ง/นาที (ปกติ)

ปัญหาที่ 1 ข้อ PIP และ DIP ของนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง

○ : จุดกดเจ็บ ที่ข้อ PIP และ DIP นิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง ไม่มีบวมแดง
กำ-เหยียดนิ้วมือ ทำได้องศา

แต่มีอาการขัดที่ข้อ DIP และ PIP นิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง
ทดสอบแรงบีบมือ มีกำลังทั้ง 2 ข้าง (Grade 5)

กระดกข้อมือขึ้นลง ทำได้องศาทั้ง 2 ข้าง ไม่มีอาการปวด

เขยื้อนข้อมือ ทำได้ทั้ง 2 ข้าง ไม่มีอาการปวด

คว่ำมือ-หงายมือ ทำได้ทั้ง 2 ข้าง ไม่มีอาการปวด

กล้ามเนื้อแขนท่อนล่างด้านในตึงทั้ง 2 ข้าง

ปัญหาที่ 1 ชัดข้อ PIP และ DIP ของนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง

A : การแพทย์แผนไทย

➤ ธาตุสมุฏฐานธาตุเจ้าเรือน

ธาตุเจ้าเรือนหลัก คือ ธาตุไฟ (วันเสาร์)

ธาตุเจ้าเรือนรอง คือ ธาตุน้ำ (เดือนสิงหาคม)

➤ อตุสมุฏฐาน (คัมภีร์สมุฏฐานวินิจฉัย)

ฤดูที่ผู้ป่วยเริ่มมีอาการ คือ คิมหันตะสมุฏฐาน (ปัตตะสมุฏฐาน) : เดือนมิถุนายน

ฤดูที่ผู้ป่วยมาพบแพทย์ คือ วัสสานะสมุฏฐาน (วาตะสมุฏฐาน) : เดือนกันยายน

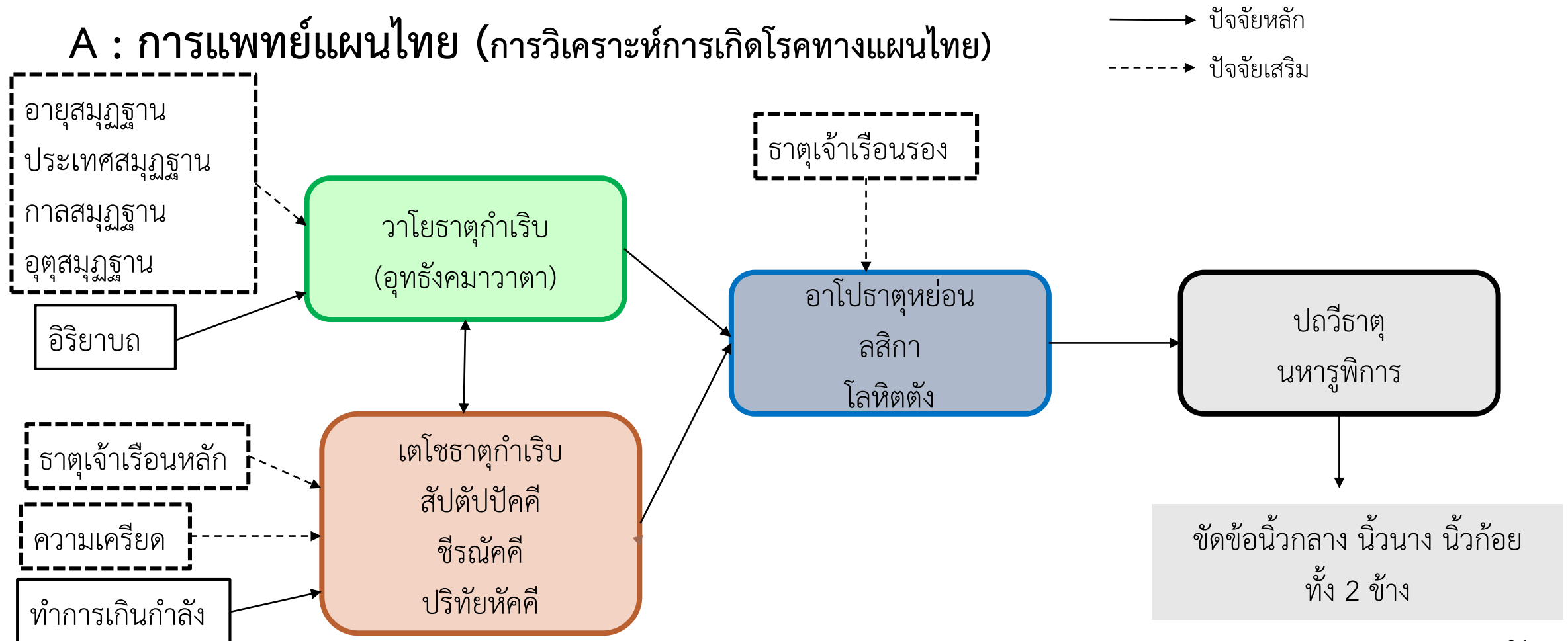
ปัญหาที่ 1 ข้อ PIP และ DIP ของนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง

A : การแพทย์แผนไทย

- อายุสมุฏฐาน (คัมภีร์สมุฏฐานวินิจฉัย) คือ ปังฉิมวัย (วาระสมุฏฐาน)
- กาลสมุฏฐาน (คัมภีร์สมุฏฐานวินิจฉัย) คือ วาระสมุฏฐาน (หลังตื่นนอน 05.00น.)
- ประเทศสมุฏฐาน (คัมภีร์เวชศึกษา) คือ วาระสมุฏฐาน (ภาคกลาง : ที่น้ำฝนเปลือกตม)
- มูลเหตุการณเกิดโรค 8 ประการ (คัมภีร์เวชศึกษา)
 - ทำการเกินกำลัง (ยกถังทราย 3 กิโลกรัม นาน 2-3 ชั่วโมง)
 - อิริยาบถที่ไม่ถูกต้อง (อยู่ในท่าที่ไม่ถูกต้องทำให้เกิดการบาดเจ็บที่ข้อนิ้ว)
 - ความเครียด (เรื่องสามีมีภรรยาใหม่)

ปัญหาที่ 1 ข้อ PIP และ DIP ของนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง

A : การแพทย์แผนไทย (การวิเคราะห์การเกิดโรคทางแผนไทย)

ปัญหาที่ 1 ข้อ PIP และ DIP ของนิ้วกลาง นิ้วนาถ นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง

A : การแพทย์แผนไทย

1) ลมปลายปัตคานิ้วมือ (นิ้วโป้ง)

เนื่องจากผู้ป่วยมีอาการข้อ PIP และ DIP ของนิ้วกลาง นิ้วนาถ นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง ซึ่งมีสาเหตุจากการใช้งานมากจากการยกถังทรายหนัก 3 กิโลกรัม นาน 2-3 ชั่วโมง ทำให้เส้นเอ็นนิ้วอักเสบ ร่วมกับอาจเกิดความเสี่ยงของร่างกายได้เนื่องจากมักพบในวัยกลางคนและมักพบในเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ซึ่งผู้ป่วยรายนี้เพศหญิง อายุ 61 ปี จึงมีความเสี่ยงเพิ่มมากขึ้น

จากการซักประวัติผู้ป่วยมีอาการข้อนิ้วหลังจากตื่นนอน จากการที่อยู่เฉยๆ แล้วมาขยับนิ้วมือ จากการตรวจร่างกายพบว่า กำ-เหยียดมือได้ทำได้อ่อนแอ แต่มีอาการข้อที่ข้อ DIP และ PIP นิ้วกลาง นิ้วนาถ นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง เมื่อทดสอบแรงบีบมือ มีกำลังทั้ง 2 ข้าง(Grade 5) สามารถกระดกข้อมือขึ้นลง เขยื้อนข้อมือ และคว่ำมือ-หงายมือ ทำได้อ่อนแอทั้ง 2 ข้าง ไม่มีอาการปวด พบจุดกดเจ็บ ที่ข้อ PIP และ DIP นิ้วกลาง นิ้วนาถ นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง ไม่มีบวมแดง อาการของผู้ป่วยสัมพันธ์กับโรคนี้มากที่สุด

ปัญหาที่ 1 ข้อ PIP และ DIP ของนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง

A : การแพทย์แผนไทย

2) ลมปลายปัดคาศ้อมมือ

เนื่องจากผู้ป่วยมีอาการข้อ PIP และ DIP ของนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง แต่ไม่มีอาการปวด บวมหรือแดง บริเวณข้อมือ ฝ่ามือ และนิ้ว นิ้วมือมีกำลังดี

ตรวจร่างกายพบว่า แรงบีบมือมีกำลังทั้ง 2 ข้าง สามารถกดข้อมือขึ้นลง ทำได้อองศาทั้ง 2 ข้าง เขยื้อนข้อมือ ไม่ฝืด ทำได้อองศา ไม่มีอาการปวด

ซึ่งอาการของผู้ป่วยไม่สัมพันธ์กับโรคนี้ จึงตัดโรคนี้ออก

ปัญหาที่ 1 ข้อ PIP และ DIP ของนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง

A : การแพทย์แผนไทย

3) ลมปลายปัตคาคข้อศอก

เนื่องจากผู้ป่วยมีอาการข้อ PIP และ DIP ของนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง แต่ผู้ป่วยไม่มีอาการปวด บวมหรือแดงบริเวณข้อศอก หรือร้าวไปที่หัวไหล่ แขน ข้อมือ นิ้วมือแต่อย่างใด มีเพียงกล้ามเนื้อแขนท่อนล่างตึงทั้ง 2 ข้าง

ตรวจร่างกายพบว่า คว่ำมือ-หงายมือ ทำได้ทั้ง 2 ข้าง ไม่มีอาการปวดที่ข้อศอก ไม่มีร้าวทดสอบแรงบีบมือมีกำลังทั้ง 2 ข้าง

ซึ่งอาการของผู้ป่วยไม่สัมพันธ์กับโรคนี้ จึงตัดโรคนี้ออก

ปัญหาที่ 1 ข้อ PIP และ DIP ของนิ้วกลาง นิ้วนา่ง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง

A : การแพทย์แผนไทย

ดังนั้นสรุปว่าอาการข้อ PIP และ DIP ของนิ้วกลาง นิ้วนา่ง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง ของผู้ป่วยรายนี้เกิดจากโรคลมปลายประสาทนิ้วมือ

ปัญหาที่ 1 ข้อ PIP และ DIP ของนิ้วกลาง นิ้วนาบ นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง

A : การแพทย์แผนปัจจุบัน

สาเหตุสำคัญของอาการนิ้วล็อก เกิดจากการใช้นิ้วมือต่อเนื่องเป็นเวลานาน เช่น การเกร็งนิ้วมือขณะทำงาน จนทำให้ปลอกหุ้มเอ็นเกิดอาการอักเสบหรือบวมทำให้นิ้วไม่สามารถยืดหรืองอได้ปกติ นิ้วล็อกมี 4 ระยะ คือ

ระยะที่ 1 มีอาการปวด เจ็บฝ่ามือ แต่ยังคงสามารถเคลื่อนไหวนิ้วได้เป็นปกติ

ระยะที่ 2 มีอาการสะดุด (triggering) ปลอกเส้นเอ็นจะตีบแคบลง การเคลื่อนไหวจะยากขึ้น เวลาขยับนิ้ว งอ และเหยียดนิ้ว จะมีการสะดุดจนรู้สึกได้

ระยะที่ 3 กำมือได้ แต่เมื่องอนิ้วลงไปแล้วจะมีอาการค้างหรือเหยียดนิ้วมือไม่ออก จึงต้องใช้มืออีกข้างหนึ่ง ช่วยในการเหยียดนิ้วมือออกมา

ระยะที่ 4 มีการอักเสบบวมมาก จนนิ้วติดอยู่ในท่างอ ไม่สามารถเหยียดให้ตรงได้ ถึงแม้ว่าจะใช้มืออีกข้างหนึ่ง มาช่วยเหยียดก็ตาม

ปัญหาที่ 1 ข้อ PIP และ DIP ของนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง

A : การแพทย์แผนปัจจุบัน

จากการซักประวัติ ผู้ป่วยรายนี้มีอาการข้อนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย น่าจะมีอาการนิ้วล็อกระยะที่ 1 การวินิจฉัยที่เป็นไปได้ดังนี้

1) Trigger finger ระยะที่ 1

เนื่องจากผู้ป่วยมีอาการข้อ PIP และ DIP ของนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง จากการไปยกถังทรายหนัก 3 กิโลกรัม นาน 2-3 ชั่วโมง ทั้ง 2 ข้าง ทำให้ผู้ป่วยมีอาการข้อที่ข้อนิ้ว อาการเป็นมากหลังจากตื่นนอน เมื่ออยู่เฉยๆ แล้วมาขยับจะรู้สึกข้อนิ้ว

เมื่อตรวจร่างกายพบว่า จุดกดเจ็บ DIP และ PIP ของนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ปวดอยู่กับที่ ไม่ร้าว ไม่ชา กำ-เหยียดนิ้วมือสามารถทำได้องศา แต่ผู้ป่วยมีอาการข้อที่นิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย อาการของผู้ป่วย สัมพันธ์กับโรคนี้มากที่สุด

ปัญหาที่ 1 ข้อ PIP และ DIP ของนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง

A : การแพทย์แผนปัจจุบัน

2) Rheumatoid arthritis โรคข้ออักเสบรูมาตอยด์

เนื่องจากผู้ป่วยมีอาการข้อ PIP และ DIP นิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง
มีอาการข้อหลังพักการใช้งาน คือหลังตื่นนอน
ข้อที่มีอาการเป็นสองข้างเหมือนกัน
แต่ไม่มีโรคเกี่ยวกับโรคภูมิคุ้มกันตนเอง (Autoimmune diseases)
ตรวจร่างกาย ไม่มีไข้ ไม่พบการอักเสบ ไม่มีปวดบวมแดงร้อน
ไม่พบนิ้วมือผิดรูป ไม่มีปุ่มรูมาตอยด์
จึงตัดโรคนี้ออก

ปัญหาที่ 1 ชัดข้อ PIP และ DIP ของนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง

A : การแพทย์แผนปัจจุบัน

3) Finger dislocation (นิ้วขั้ว)

เนื่องจากผู้ป่วยมีอาการชัดข้อ PIP และ DIP นิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง ไม่มีอาการปวด ร้าว ชาบริเวณใด และไม่เคยได้รับอุบัติเหตุบริเวณนิ้วมือ มีเพียงจากการใช้งานหนักจากการยกถังทราย ตรวจร่างกายพบว่า นิ้วมือไม่ผิดรูป ไม่พบข้อขั้ว ไม่พบก้อนแข็งเป็นไต ดังนั้นจึงตัดโรคนี้ออก

ปัญหาที่ 1 ข้อ PIP และ DIP ของนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง

A : การแพทย์แผนปัจจุบัน

4) Carpal tunnel syndrome

เนื่องจากผู้ป่วยมีอาการข้อ PIP และ DIP นิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง
ไม่มีอาการร้าวหรือชาบริเวณใด

ตรวจร่างกายพบว่า Tinel's sign และ Plalen's test ผล Negative both ไม่มี
อาการเกี่ยวกับการกดทับเส้นประสาท จึงตัดโรคนี้ออก

ปัญหาที่ 1 ข้อ PIP และ DIP ของนิ้วกลาง นิ้วนา่ง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง

A : การแพทย์แผนปัจจุบัน

ดังนั้นสรุปว่าอาการข้อ PIP และ DIP ของนิ้วกลาง นิ้วนา่ง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง ของผู้ป่วยรายนี้เกิดจาก Trigger finger ระยะที่ 1

การวินิจฉัยโรค (Diagnosis)

การวินิจฉัยโรคทางแพทย์แผนไทย

- ตริธาตุสมุฏฐาน : ปิตตะ , วาตะ
- มหาพิกัดสมุฏฐาน : อพัทธะปิตตะ , สัตถกะวาตะ
- ธาตุสมุฏฐาน (ธาตุ 42) : นหารู (ปลายเหตุ)
- โรคทางหมอสมมติ : โรคลมปลายปัตคานิ้วมือ (นิ้วโกป็น)
- โรคทางเบญจอินทรีย์ : กายโรโค (อันตรายโรโค)

การวินิจฉัยโรคทางการแพทย์แผนปัจจุบัน

- Trigger finger ระยะที่ 1

ปัญหาที่ 1 ข้อ PIP และ DIP ของนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง

P : Plan of treatment

- หัตถบำบัดสูตรลมปลายปัตคานิ้วมือ
- ประคบสมุนไพร 15 นาที เพื่อคลายกล้ามเนื้อและลดการระบมหลังหัตถบำบัด

Patient education

- 1.งดอาหารแสลง ได้แก่ ข้าวเหนียว หน่อไม้ เครื่องในสัตว์ เหล้าเบียร์ และยาแก้ปวด
- 2.ประคบร้อนขึ้น ด้วยผ้าชุบน้ำอุ่นหรือแช่น้ำอุ่น เข้าเย็น 10-15 นาที
- 3.หลีกเลี่ยงสาเหตุที่ทำให้มีอาการขัดมากขึ้น เช่น ยกของหนัก
- 4.กำมือ-เหยียดมือ เป็นประจำ

การรักษา (Treatment)

1) หัตถบำบัด สูตรโรคลมปลายปัดคาศอঁนิ้วมือ (นิ้วโป่ง) ทั้ง 2 ข้าง

- พื้นฐานแขนด้านใน ทั้ง 2 ข้าง (1รอบ)
- สัญญาณ 1-5 แขนด้านใน ทั้ง 2 ข้าง (1รอบ)
- สัญญาณข้อมือ ทั้ง 2 ข้าง (1รอบ)
- สัญญาณข้อนิ้ว (ข้อ DIP และ PIP นิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย) ทั้ง 2 ข้าง (1รอบ)
- พื้นฐานแขนด้านนอก ทั้ง 2 ข้าง (1รอบ)

2) ประคบสมุนไพรร้อนขึ้น

- 15 นาที บริเวณ แขนด้านใน แขนด้านนอก ข้อมือ เน้นนิ้วมือ ทั้ง 2 ข้าง

การตรวจร่างกายทางหัตถเวชกรรมไทย (หลังการรักษา)

- ✓ จุดกดเจ็บ ที่ข้อ PIP และ DIP นิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง ไม่มีบวมแดง
- ✓ กำ-เหยียดนิ้วมือ ทำได้owska
แต่ยังมีอาการขัดที่ข้อ DIP และ PIP ของนิ้วนางข้างซ้ายอยู่
- ✓ ทดสอบแรงบีบมือ มีกำลังทั้ง 2 ข้าง(Grade 5)
- ✓ กระดกข้อมือขึ้นลง ทำได้owskaทั้ง 2 ข้าง ไม่มีอาการปวด
- ✓ เขยื้อนข้อมือ ทำได้ทั้ง 2 ข้าง ไม่มีอาการปวด
- ✓ คว่ำมือ-หงายมือ ทำได้ทั้ง 2 ข้าง ไม่มีอาการปวด
- ✓ กล้ามเนื้อแขนท่อนล่างด้านในตึงน้อยลง ทั้ง 2 ข้าง

การตรวจร่างกายทางแพทย์แผนปัจจุบัน(หลังการรักษา)

Moter power

ข้อ Proximal interphalangeal joint (PIP)

PIP joint	ข้างซ้าย	ข้างขวา
นิ้วกลาง	5	5
นิ้วนาง	5	5
นิ้วก้อย	5	5

ก่อนการรักษา ข้อ Proximal interphalangeal joint (PIP) ของนิ้วก้อยทั้ง 2 ข้างเมื่อทดสอบ Moter power ได้ระดับ 4 มีอาการปวดจี๊ด

หลังการรักษา ผู้ป่วยสามารถต้านแรงหมดได้ Moter power ได้ระดับ 5 ไม่มีอาการปวด

การตรวจร่างกายทางแพทย์แผนปัจจุบัน(หลังการรักษา)

Moter power

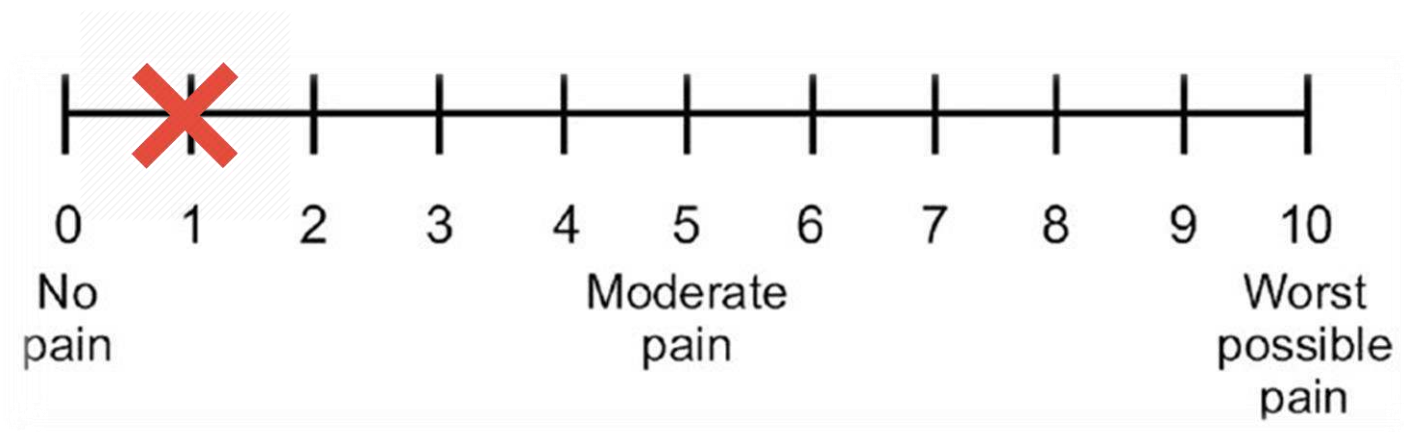
Distal interphalangeal joint (DIP)

DIP joint	ข้างซ้าย	ข้างขวา
นิ้วกลาง	5	5
นิ้วนาง	5	5
นิ้วก้อย	5	5

ก่อนการรักษา Distal interphalangeal joint (DIP) ของนิ้วก้อยทั้ง 2 ข้าง เมื่อทดสอบ Moter power ได้ระดับ 4 มีอาการปวดจี๊ด

หลังการรักษา ผู้ป่วยสามารถต้านแรงหมดได้ Moter power ได้ระดับ 5 ไม่มีอาการปวด

การประเมินความปวด (หลังการรักษา)

ผู้ป่วยให้ระดับอาการปวดหลังการรักษา ที่ 1/10

เครื่องมือที่ใช้ Numeric rating scale

การให้คำแนะนำ

- 1.งดอาหารแสลง ได้แก่ ข้าวเหนียว หน่อไม้ เครื่องในสัตว์ เหล้าเบียร์ และยาแก้ปวด
- 2.ประคบร้อนขึ้น ด้วยผ้าชุบน้ำอุ่นหรือแช่น้ำอุ่น เข้าเย็น 10-15 นาที
- 3.หลีกเลี่ยงสาเหตุที่ทำให้มีอาการขัดมากขึ้น เช่น ยกของหนัก
- 4.กำมือ-เหยียดมือ เป็นประจำ

ปัญหาที่ 2 ความดันโลหิตสูง

P :

Patient education

1. หลีกเลี่ยงอาหารรสเค็ม เพื่อจำกัดปริมาณโซเดียมไม่เกิน 2,400 มิลลิกรัม (เท่ากับเกลือ 1 ช้อนชา หรือน้ำปลา/ซีอิ๊ว 1 ช้อนโต๊ะต่อวัน) หากสามารถจำกัดโซเดียมไม่เกิน 1,500 มิลลิกรัมต่อวัน จะช่วยให้ควบคุมความดันโลหิตได้ดียิ่งขึ้น
2. ควรเลือกออกกำลังกายแบบแอโรบิก(Aerobic exercise) เช่น เดินเร็ว ปั่นจักรยานหรือการออกกำลังกายแบบต่อเนื่อง ระดับการออกกำลังกายที่สามารถออกได้ คือเบาถึงปานกลาง หลีกเลี่ยงการออกกำลังกายที่หนักหรือหักโหม

ปัญหาที่ 3 ภูมิแพ้อากาศ

P :

Patient education

1. ทำความสะอาดบ้าน โดยเฉพาะห้องนอน โดยใช้เครื่องดูดฝุ่นอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง
2. ควรซักทำความสะอาดผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน อย่างน้อยเดือนละ 2 ครั้ง ถ้าสามารถซักในน้ำร้อนประมาณ 60 องศาเซลเซียส เป็นระยะเวลา 30 นาที จะช่วยฆ่าตัวไรฝุ่นที่อาศัยอยู่ได้

ปัญหาที่ 4 ไชน์สอักษะ

P :

Patient education

1. ดื่มน้ำให้มาก ๆ สูดดมไอน้ำอุ่น และล้างจมูกด้วยน้ำเกลือ นอร์มัลซาลาไลน์บ่อย ๆ
2. อยู่ในที่ที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก ไม่มีฝุ่นละออง ไม่มีเกสรดอกไม้ที่ก่อให้เกิดอาการแพ้
3. หลีกเลี่ยงการสัมผัสสารก่อภูมิแพ้ ควันบุหรี่ มลพิษทางอากาศ และกลิ่นที่ผิดปกติ
4. หลีกเลี่ยงการว่ายน้ำในสระว่ายน้ำนาน ๆ เนื่องจากคลอรีนในสระอาจทำให้เกิดการระคายเคืองต่อเยื่อจมูกและโพรงไซนัสได้

ปัญหาที่ 5 น้ำหนักเกิน

P :

Patient education

1. ลดอาหารไขมัน/เนื้อสัตว์ อาหารผัด/ทอด ขนมหวาน เครื่องดื่มที่ใส่น้ำตาล
2. รับประทานอาหารที่มีพลังงานต่ำ เช่น ผัก ปลา

ปัญหาที่ 6 ไอ ระคายเคืองคอ มีเสมหะสีใส

P :

Patient education

1. ดื่มน้ำในปริมาณมาก เพราะจะช่วยเจือจางเสมหะ บรรเทาการระคายเคืองคอหรือคอแห้ง ซึ่งจะช่วยลดอาการไอให้น้อยลงได้
2. ดื่มน้ำอุ่น เช่น น้ำอุ่นผสมน้ำผึ้งและมะนาว จะช่วยให้ชุ่มคอและช่วยบรรเทาอาการไอได้
3. นอนหลับพักผ่อนให้เพียงพอ
4. อย่ายอมช่วยลดการระคายเคืองในคอ

ติดตามผลการรักษาครั้งที่ 1
วันที่ 30 กันยายน 2563
(1 สัปดาห์)

อาการดำเนินของโรค (ติดตามผลการรักษาครั้งที่ 1)

หลังจากผู้ป่วยได้รับการรักษาโรคลมปลายปัตคัตนิ้วมือ (นิ้วโกป็น) ทั้ง 2 ข้าง ด้วยวิธีหัตถบำบัด และประคบสมุนไพรร้อนชื้น พบว่าผู้ป่วยมีอาการดีขึ้นจากการทำหัตถบำบัดครั้งที่แล้ว ไม่มีระบบ ไม่มีไข้ แต่ยังคงมีอาการขัดข้อนิ้วกลาง นิ้วนา่ง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้างอยู่เล็กน้อย ไม่มีบวม แดง ร้อน บรรเทาด้วยการแช่น้ำอุ่นหลังตื่นนอนและก่อนนอน ร่วมกับการใช้ยาทาถูวดด้วย อาการดีขึ้น ไม่มีร้ายหรือชา อาการขัดยังคงเป็นมากหลังจากตื่นนอน จากการที่อยู่เฉยๆ แล้วมาขยับนิ้วมือจะมีอาการขัดข้อนิ้ว

วันนี้ผู้ป่วยยังคงมีอาการขัดข้อนิ้วกลาง นิ้วนา่ง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้างอยู่ จึงมาพบแพทย์แผนไทย ประยุกต์เพื่อติดตามการรักษา

สัญญาณชีพ (Vital signs)

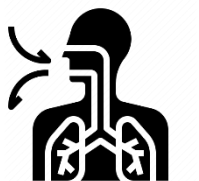
อุณหภูมิ 36.2 องศาเซลเซียส แปลผล ไม่มีไข้

ชีพจร 97 ครั้ง/นาที แปลผล ปกติ

ความดันโลหิต 130/73 มิลลิเมตรปรอท แปลผล ปกติ
(ที่มา : สมาคมความดันโลหิตสูงแห่งประเทศไทย)

อัตราการหายใจ 19 ครั้ง/นาที แปลผล ปกติ

น้ำหนักและส่วนสูง (weight and height)

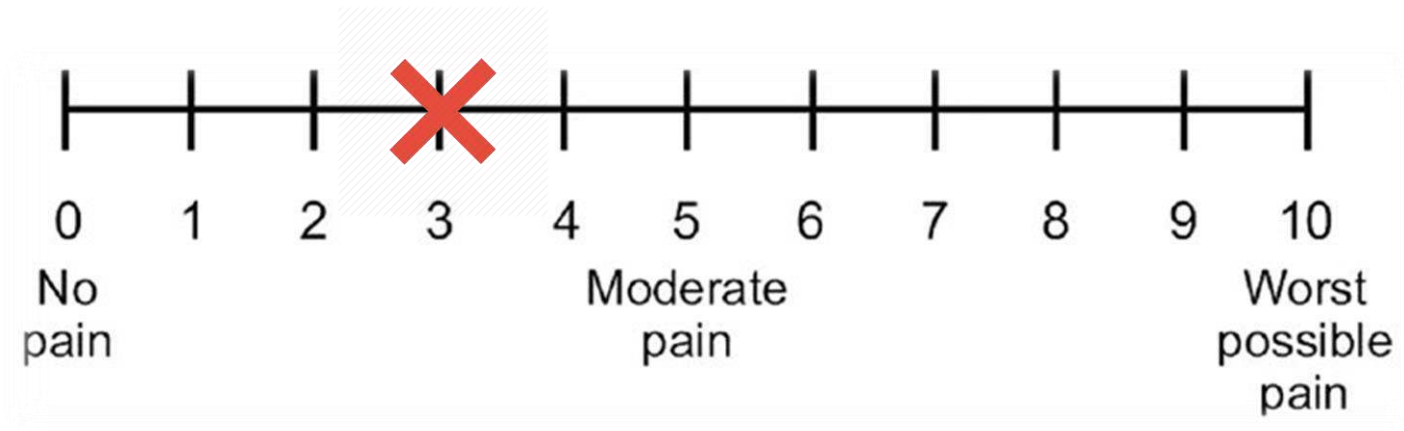

น้ำหนัก 56.8 กิโลกรัม

ส่วนสูง 154 เซนติเมตร

BMI = 23.95 kg/m^2 แปลผล น้ำหนักเกิน
(ที่มา : กรมอนามัยกระทรวงสาธารณสุข)

การประเมินความปวด (ก่อนการรักษา)

ผู้ป่วยให้ระดับอาการปวดก่อนการรักษา ที่ 3/10

เครื่องมือที่ใช้ Numeric rating scale

การตรวจร่างกายทางหัตถเวชกรรมไทย (ก่อนการรักษา)

- ✓ จุดกดเจ็บ ที่ข้อ PIP และ DIP นิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง ไม่มีบวมแดง
- ✓ กำ-เหยียดนิ้วมือ ทำได้องศา
แต่มีอาการขัดที่ข้อ DIP และ PIP นิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง
- ✓ ทดสอบแรงบีบมือ มีกำลังทั้ง 2 ข้าง(Grade 5)
- ✓ กระดกข้อมือขึ้นลง ทำได้องศาทั้ง 2 ข้าง ไม่มีอาการปวด
- ✓ กล้ามเนื้อแขนท่อนล่างด้านในตึงทั้ง 2 ข้าง
- ✓ กล้ามเนื้อบ่าตึงทั้ง 2 ข้าง

Pertinent findings

1. ข้อ PIP และ DIP
ของนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง
2. ไอ ระคายเคืองคอ มีเสมหะสีใส

Problem list

1. ข้อ PIP และ DIP
ของนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง
2. ไอ ระคายเคืองคอ มีเสมหะสีใส

การตรวจร่างกายทางแผนปัจจุบัน (ก่อนการรักษา)

Moter power

ข้อ Proximal interphalangeal joint (PIP)

PIP joint	ข้างซ้าย	ข้างขวา
นิ้วกลาง	5	5
นิ้วนาง	5	5
นิ้วก้อย	4 (ผู้ป่วยรู้สึกปวดจัด)	4 (ผู้ป่วยรู้สึกปวดจัด)

การตรวจร่างกายทางแผนปัจจุบัน (ก่อนการรักษา)

Moter power

ข้อ Distal interphalangeal joint (DIP)

DIP joint	ข้างซ้าย	ข้างขวา
นิ้วกลาง	5	5
นิ้วนาง	5	5
นิ้วก้อย	4 (ผู้ป่วยรู้สึกปวดจัด)	4 (ผู้ป่วยรู้สึกปวดจัด)

การวินิจฉัยโรค (Diagnosis)

การวินิจฉัยโรคทางแพทย์แผนไทย

- ตรีธาตุสมุฏฐาน : ปิตตะ , วาตะ
- มหาพิกัดสมุฏฐาน : อพัทธะปิตตะ , สัตถกะวาตะ
- ธาตุสมุฏฐาน (ธาตุ 42) : นหารู (ปลายเหตุ)
- โรคทางหมอสมมติ : โรคลมปลายปัตคานิ้วมือ (นิ้วโกป็น)
- โรคทางเบญจอินทรีย์ : กายโรโค (อันตรายโรโค)

การวินิจฉัยโรคทางการแพทย์แผนปัจจุบัน

- Trigger finger ระยะที่ 1

การรักษา (Treatment)

- 1) หัตถบำบัด สูตรโรคลมปลายปิดคอตข้อนิ้วมือ (นิ้วโป้ง) ทั้ง 2 ข้าง
 - พื้นฐานท่าทั้ง 2 ข้าง (1รอบ)
 - พื้นฐานแขนด้านใน ทั้ง 2 ข้าง (1รอบ)
 - สัญญาณ 1-5 แขนด้านใน ทั้ง 2 ข้าง (1รอบ)
 - สัญญาณข้อมือ ทั้ง 2 ข้าง (1รอบ)
 - สัญญาณข้อนิ้ว (ข้อ DIP และ PIP นิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย) ทั้ง 2 ข้าง (1รอบ)
 - พื้นฐานแขนด้านนอก ทั้ง 2 ข้าง (1รอบ)

การรักษา (Treatment)

2) ประคบสมุนไพรร้อนชื้น

- 15 นาที บริเวณ บ่า แขนด้านใน แขนด้านนอก ข้อมือ แขนนิ้วมือ ทั้ง 2 ข้าง

3) จำยยาสมุนไพร

- อัมฤคชาติ 15 กรัมจำนวน 2 ซอง ชงน้ำอุ่น 1 ช้อนชา ก่อนอาหารเช้าและก่อนนอน เนื่องจากผู้ป่วยมีไอ ระคายเคืองคอ และมีเสมหะสีใส

การตรวจร่างกายทางหัตถเวชกรรมไทย (หลังการรักษา)

- ✓ จุดกดเจ็บ ที่ข้อ PIP และ DIP นิ้วกลาง นิ้วนาบ นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง ไม่มีบวมแดง
- ✓ กำ-เหยียดนิ้วมือ ทำได้ดองศา
แต่ยังมีอาการขัดที่ข้อ DIP และ PIP ของนิ้วนาบข้างซ้ายอยู่เล็กน้อย
- ✓ ทดสอบแรงบีบมือ มีกำลังทั้ง 2 ข้าง(Grade 5)
- ✓ กระดกข้อมือขึ้นลง ทำได้ดองศาทั้ง 2 ข้าง ไม่มีอาการปวด
- ✓ กล้ามเนื้อแขนท่อนล่างตึงน้อยลง ทั้ง 2 ข้าง
- ✓ กล้ามเนื้อบ่าตึงน้อยลงทั้ง 2 ข้าง

การตรวจร่างกายทางแผนปัจจุบัน (หลังการรักษา)

Motor power

ข้อ Proximal interphalangeal joint (PIP)

PIP joint	ข้างซ้าย	ข้างขวา
นิ้วกลาง	5	5
นิ้วนาง	5	5
นิ้วก้อย	5	5

ก่อนการรักษา ข้อ Proximal interphalangeal joint (PIP) ของนิ้วก้อยทั้ง 2 ข้างเมื่อทดสอบ Motor power ได้ระดับ 4 มีอาการปวดจี๊ด

หลังการรักษา ผู้ป่วยสามารถต้านแรงหมดได้ Motor power ระดับ 5 ไม่มีอาการปวด

การตรวจร่างกายทางแผนปัจจุบัน (หลังการรักษา)

Motor power

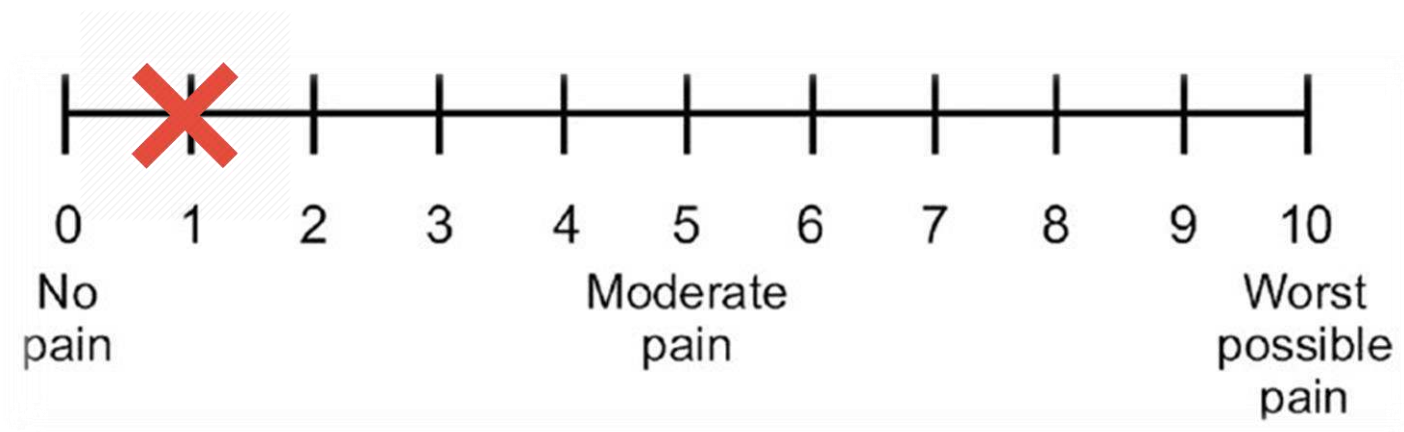
ข้อ Distal interphalangeal joint (DIP)

DIP joint	ข้างซ้าย	ข้างขวา
นิ้วกลาง	5	5
นิ้วนาง	5	5
นิ้วก้อย	5	5

ก่อนการรักษา ข้อ Distal interphalangeal joint (DIP) ของนิ้วก้อยทั้ง 2 ข้างเมื่อทดสอบ Motor power ได้ระดับ 4 มีอาการปวดจี๊ด

หลังการรักษา ผู้ป่วยสามารถต้านแรงหมดได้ Motor power ระดับ 5 ไม่มีอาการปวด

การประเมินความปวด (หลังการรักษา)

ผู้ป่วยให้ระดับอาการปวดหลังการรักษา ที่ 1/10

เครื่องมือที่ใช้ Numeric rating scale

การให้คำแนะนำ

- 1.งดอาหารแสลง ได้แก่ ข้าวเหนียว หน่อไม้ เครื่องในสัตว์ เหล้าเบียร์ และยาแก้ปวด
- 2.ประคบร้อนขึ้น ด้วยผ้าชุบน้ำอุ่นหรือแช่น้ำอุ่น เข้าเย็น 10-15 นาที
- 3.หลีกเลี่ยงสาเหตุที่ทำให้มีอาการขัดมากขึ้น เช่น ยกของหนัก
- 4.กำมือ-เหยียดมือ เป็นประจำ
- 5.ทำท่าบริหารอวดแหวนเพชร 5 ครั้ง เข้าเย็น

ติดตามผลการรักษาครั้งที่ 2
วันที่ 9 ตุลาคม 2563
(1 สัปดาห์)

อาการดำเนินของโรค (ติดตามผลการรักษาครั้งที่ 2)

หลังจากผู้ป่วยได้รับการรักษาโรคลมปลายปัตคานิ้วมือ (นิ้วโป้ง) ทั้ง 2 ข้าง ด้วยวิธีหัตถบำบัดและประคบสมุนไพรร้อนขึ้น พบว่าผู้ป่วยมีอาการดีขึ้นจากการทำหัตถบำบัดครั้งที่แล้ว ไม่มีระบบ ไม่มีไข้ ไม่มีปวด แต่ยังคงมีอาการขัดที่ข้อ DIP และ PIP นิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้างอยู่ ไม่มีบวมแดงร้อน บรรเทาอาการขัดด้วยการแช่น้ำอุ่น อาการดีขึ้นสักพัก แต่ก็กลับมาเป็นอีก ไม่มีร้าว ไม่มีชา อาการขัดกลับมาเป็นมากขึ้น หลังจากตื่นนอนจากการที่อยู่เฉยๆ แล้วมาขยับนิ้วมือจะมีอาการขัดข้อนิ้วและเมื่อมีการใช้งานเขียนหนังสือทำโครงการประมาณ 1-2 ชั่วโมง/วัน ทำอยู่ 3 วัน และจากการจ่ายยาสมุนไพรอำมฤควาที่ พบว่าผู้ป่วยมีอาการดีขึ้นมาก รู้สึกโล่งคอ ไม่มีไอแล้ว ยังมีระคายเคืองคออยู่เล็กน้อยและยังมีเสมหะสีใสอยู่บ้าง ผู้ป่วยทำท่าบริหารอวดแหวนเพชรทุกวัน

วันนี้ผู้ป่วยยังคงมีอาการขัดข้อนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้างอยู่ จึงมาพบแพทย์แผนไทยประยุกต์เพื่อติดตามการรักษา

สัญญาณชีพ (Vital signs)

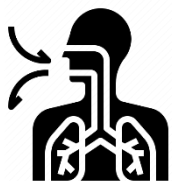
อุณหภูมิ 37.2 องศาเซลเซียส แปลผล ไม่มีไข้(อุณหภูมิสูง)

ชีพจร 97 ครั้ง/นาที แปลผล ปกติ

ความดันโลหิต 114/80 มิลลิเมตรปรอท แปลผล ปกติ
(ที่มา : สมาคมความดันโลหิตสูงแห่งประเทศไทย)

อัตราการหายใจ 18 ครั้ง/นาที แปลผล ปกติ

น้ำหนักและส่วนสูง (weight and height)

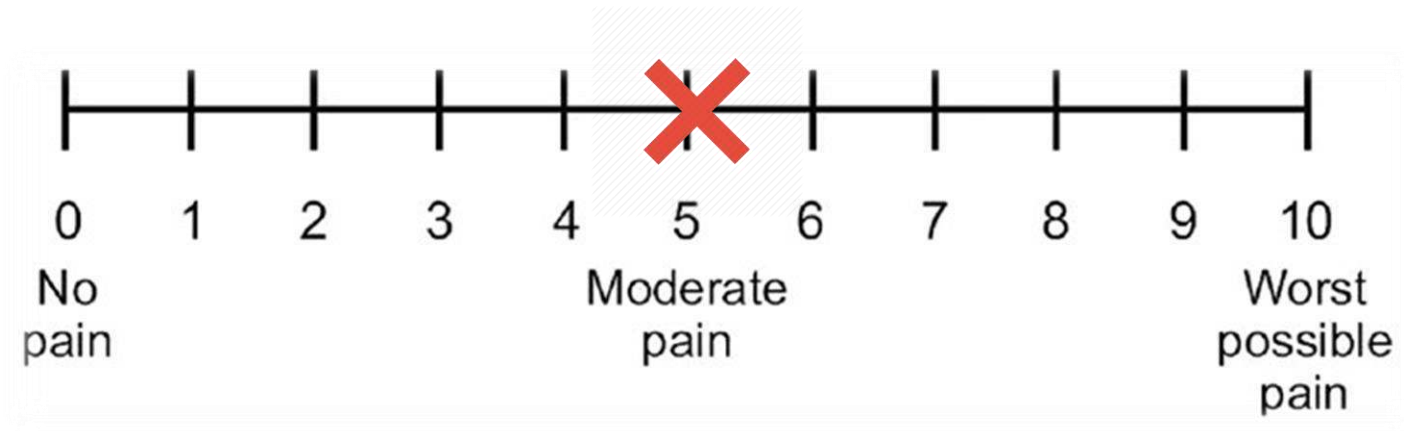

น้ำหนัก 57.9 กิโลกรัม (น้ำหนักเพิ่มมา 1 กิโลกรัม)

ส่วนสูง 154 เซนติเมตร

BMI = 24.41 kg/m^2 แปลผล น้ำหนักเกิน
(ที่มา : กรมอนามัยกระทรวงสาธารณสุข)

การประเมินความปวด (ก่อนการรักษา)

ผู้ป่วยให้ระดับอาการปวดก่อนการรักษา ที่ 5/10

เครื่องมือที่ใช้ Numeric rating scale

การตรวจร่างกายทางหัตถเวชกรรมไทย (ก่อนการรักษา)

- ✓ จุดกดเจ็บ ที่ข้อ PIP และ DIP นิ้วกลาง นิ้วนาง ทั้ง 2 ข้าง ไม่มีบวมแดง (นิ้วก้อยไม่พบจุดกดเจ็บแล้ว)
- ✓ กำ-เหยียดนิ้วมือ ทำได้ดั่งศา แต่มีอาการขัดที่ข้อ DIP และ PIP นิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง
นิ้วนางข้างซ้ายมีอาการขัดมากกว่านิ้วอื่น
- ✓ ทดสอบแรงบีบมือ มีกำลังทั้ง 2 ข้าง(Grade 5)
- ✓ กระจกข้อมือขึ้นลง ทำได้ดั่งศาทั้ง 2 ข้าง ไม่มีอาการปวด
- ✓ กล้ามเนื้อแขนท่อนล่างด้านในตึงทั้ง 2 ข้าง
- ✓ กล้ามเนื้อบ่าตึงทั้ง 2 ข้าง

Pertinent findings

1. ข้อ PIP และ DIP
ของนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง
2. ไอ ระคายเคืองคอ มีเสมหะสีใส

Problem list

1. ข้อ PIP และ DIP
ของนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง
2. ไอ ระคายเคืองคอ มีเสมหะสีใส

การตรวจร่างกายทางแผนปัจจุบัน (ก่อนการรักษา)

Moter power

ข้อ Proximal interphalangeal joint (PIP)

PIP joint	ข้างซ้าย	ข้างขวา
นิ้วกลาง	5	5
นิ้วนาง	5	5
นิ้วก้อย	5	5

การตรวจร่างกายทางแผนปัจจุบัน (ก่อนการรักษา)

Moter power

ข้อ Distal interphalangeal joint (DIP)

DIP joint	ข้างซ้าย	ข้างขวา
นิ้วกลาง	5	5
นิ้วนาง	5	5
นิ้วก้อย	5	5

การวินิจฉัยโรค (Diagnosis)

การวินิจฉัยโรคทางแพทย์แผนไทย

- ตริธาตุสมุฏฐาน : ปิตตะ , วาตะ
- มหาพิกัดสมุฏฐาน : อพัทธะปิตตะ , สัตถกะวาตะ
- ธาตุสมุฏฐาน (ธาตุ 42) : นหารู (ปลายเหตุ)
- โรคทางหมอสมมติ : โรคลมปลายปัตคานิ้วมือ (นิ้วโกป็น)
- โรคทางเบญจอินทรีย์ : กายโรโค (อันตรายโรโค)

การวินิจฉัยโรคทางการแพทย์แผนปัจจุบัน

- Trigger finger ระยะที่ 1

การรักษา (Treatment)

- 1) หัตถบำบัด สูตรโรคลมปลายปิดคอตข้อนิ้วมือ (นิ้วโป้ง) ทั้ง 2 ข้าง
 - พื้นฐานท่าทั้ง 2 ข้าง (1รอบ)
 - พื้นฐานแขนด้านใน ทั้ง 2 ข้าง (1รอบ)
 - สัญญาณ 1-5 แขนด้านใน ทั้ง 2 ข้าง (1รอบ)
 - สัญญาณข้อมือ ทั้ง 2 ข้าง (1รอบ)
 - สัญญาณข้อนิ้ว (ข้อ DIP และ PIP นิ้วกลาง นิ้วนาบ นิ้วก้อย) ทั้ง 2 ข้าง (1รอบ)
 - พื้นฐานแขนด้านนอก ทั้ง 2 ข้าง (1รอบ)

การรักษา (Treatment)

2) ประคบสมุนไพรร้อนชื้น

- 15 นาที บริเวณ บ่า แขนด้านใน แขนด้านนอก ข้อมือ เข่า นิ้วมือ ทั้ง 2 ข้าง

3) จ่ายยาสมุนไพร

- อัมฤควาที 15 กรัมจำนวน 2 ซอง ชงน้ำอุ่น 1 ชั่วโมง ก่อนอาหารเช้าและก่อนนอน แก้ไอระคายเคืองคอ และขับเสมหะ
- เจลว่านหางจระเข้ 1 หลอดทาบริเวณที่มีอาการอักเสบ แผลน้ำร้อนลวก
- จันทลีลา 600 mg (เม็ด) 1 เม็ดก่อนอาหารเช้า กลางวัน เย็น ก่อนนอน ลดความร้อนภายในร่างกาย

การตรวจร่างกายทางหัตถเวชกรรมไทย (หลังการรักษา)

- ✓ จุดกดเจ็บ ที่ข้อ PIP และ DIP นิ้วกลาง นิ้วนาง ทั้ง 2 ข้าง ไม่มีบวมแดง (นิ้วก้อยไม่พบจุดกดเจ็บ)
- ✓ กำ-เหยียดนิ้วมือ ทำได้ องศา แต่ยังมีอาการขัดที่ข้อ DIP และ PIP ของนิ้วนางข้างซ้ายอยู่เล็กน้อย
- ✓ ทดสอบแรงบีบมือ มีกำลังทั้ง 2 ข้าง(Grade 5)
- ✓ กระดกข้อมือขึ้นลง ทำได้ องศาทั้ง 2 ข้าง ไม่มีอาการปวด
- ✓ กล้ามเนื้อแขนท่อนล่างด้านในตึงน้อยลง ทั้ง 2 ข้าง
- ✓ กล้ามเนื้อบ่าตึงน้อยลงทั้ง 2 ข้าง

การตรวจร่างกายทางแผนปัจจุบัน (หลังการรักษา)

Motor power

ข้อ Proximal interphalangeal joint (PIP)

PIP joint	ข้างซ้าย	ข้างขวา
นิ้วกลาง	5	5
นิ้วนาง	5	5
นิ้วก้อย	5	5

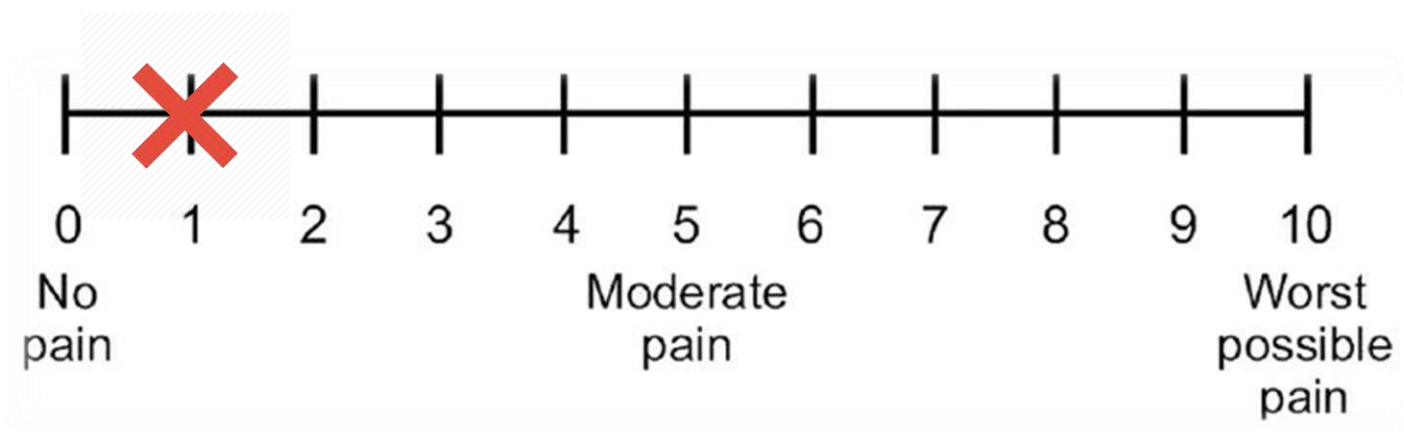
การตรวจร่างกายทางแผนปัจจุบัน (หลังการรักษา)

Motor power

ข้อ Distal interphalangeal joint (DIP)

DIP joint	ข้างซ้าย	ข้างขวา
นิ้วกลาง	5	5
นิ้วนาง	5	5
นิ้วก้อย	5	5

การประเมินความปวด (หลังการรักษา)

ผู้ป่วยให้ระดับอาการปวดหลังการรักษา ที่ 1/10

เครื่องมือที่ใช้ Numeric rating scale

การให้คำแนะนำ

- 1.งดอาหารแสลง ได้แก่ ข้าวเหนียว หน่อไม้ เครื่องในสัตว์ เหล้าเบียร์ และยาแก้ปวด
- 2.ประคบร้อนขึ้น ด้วยผ้าชุบน้ำอุ่นหรือแช่น้ำอุ่น เข้าเย็น 10-15 นาที
- 3.หลีกเลี่ยงสาเหตุที่ทำให้มีอาการขัดมากขึ้น เช่น ยกของหนัก
- 4.กำมือ-เหยียดมือ เป็นประจำ
- 5.ทำท่าบริหารอวดแหวนเพชร 5 ครั้ง เข้าเย็น
- 6.ทำท่าบริหารดิ่งแขน 3 จังหวะ 5 ครั้ง เข้าเย็น
- 7.ทำท่าบริหารชูหัตถ์วาดหลัง 5 ครั้ง เข้าเย็น

สรุปผลการรักษา

การประเมินความขัด เครื่องมือที่ใช้ Numeric rating scale

การประเมินความขัด	ก่อนการรักษา	หลังการรักษา
ครั้งที่ 1	7/10	1/10
ครั้งที่ 2	3/10	1/10
ครั้งที่ 3	5/10	1/10

จากการติดตามผลการรักษาอาการขัดข้อ PIP และ DIP ของนิ้วกลาง นิ้วนาง นิ้วก้อย ทั้ง 2 ข้าง จากการไปยกล้างทราย ซึ่งได้รับการวินิจฉัยเป็นโรคลมปลายปัดคานนิ้วมือ ได้รับการหัตถบำบัดและประคบสมุนไพรร้อนขึ้น จะเห็นได้ว่าอาการขัดของผู้ป่วย หลังการรักษาลดลง และทุกครั้งหลังการรักษาจะมีนิ้วนางข้างซ้ายมีอาการขัดอยู่ แต่จากครั้งที่ 3 อาการขัดมากกว่าเดิม เนื่องจากพฤติกรรมของผู้ป่วย จากการเขียนหนังสือทำโครงการประมาณ 1-2 ชั่วโมง/วัน ทำอยู่ 3 วัน ดังนั้นอาการขัดนิ้วมือจะบรรเทาได้ขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการใช้งานของผู้ป่วยร่วมด้วย